

Magnific Sr. Loís Carlos medina, Illustrissims membres dera Acadèmia aranesa dera lengua occitana, senhores e senhors, enguan hè 25 ans dera recuperacion deth Conselh Generau d'Aran e hè dètz ans dera declaracion dera lengua occitana coma lengua oficiau en Catalonha. A mès aguesti dies hè un an que se liegeren es prumèrs discorsi d'entrada ena *Acadèmia aranesa dera lengua occitana*, que significuèren era entrada des prumèrs membres numeraris en aguesta institucion. Aguesti son motius sufisents entà realizar tot tipe d'actes en commemoracion. Aué, en rebrembe d'aguestes hites vos convidam a participar dera conferéncia que s'impartirà a continuacion amassa damb toti es membres dera *Acadèmia aranesa dera lengua occitana* es quaus se trapen ena sala.

Er *Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia aranesa dera lengua occitana* se definís coma ua Acadèmia de lengua e per açò trabalham basicament qüestions de lengua occitana. Mès era lengua non ei un ahèr sonque des lingüistes. Toti que mos ocupam dera lengua. Se n'an ocupat aqueri que pendent 1000 ans an hèt der occitan era sua lengua de vida, toti aqueri que l'an emplegada en trabalh diari, que l'an parlat enes famílies,...e en ocupar-mos der estudi dera societat mos ocupam necessariament der estudi dera lengua e en cercar es arguments dera lengua mos ocupam der estudi de tota era societat, de tota era cultura.

Ei plan per açò que se quauquarres se demane perque ua Acadèmia de lengua organize ua conferéncia de istòria dera medicina, era respòsta qu'ei plan senzilha: perque era lengua ei causa de toti, des mèstres, des alumnes, des farmaceutics, des sabatèrs, des pagesi, des dependents, des banquèrs, des esportistes, des constructors, ... de tota era societat. E quan estudiam es mètges dera pàtria estudiam era lengua o au mens era influéncia, dirècta o indirècta, que poderen causar sus eth bastiment dera nòsta lengua. Perque estudiar era lengua ei estudiar era nacion e conéisher era nacion ei conéisher es sòns moviments sociaus, culturaus e de tot tipe.

Er *Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia aranesa dera lengua occitana* ei ua des dotze acadèmies de Catalonha que manten ua necessària interrelacion damb era rèsta d'Acadèmies e ac hè per responsabilitat e peth besonh d'auer un accès facil a totes es sciéncias e arts que conformen era vida, que dan consisténcia ara pàtria e ara nacion. Diuèrsi son es exemples ena istòria dera nòsta lengua d'aguesta relacion entre lengua e medicina. Ismael Girard neishec a finaus deth Sègle XIX, estudièc medicina, exercic de mètge, però tota era sua vida que virèc ath torn der occitanisme; siguec fundador dera revista *Òc* en 1923, e tanben fondèc era Societat d'Estudis Occitans e en 1945 participèc ena fondacion der Institut d'Estudis Occitans. Max Roqueta, eth gran escritor occitan diguec d'Ismael Girard que “malauts venguts de tota Occitània le anauen a veir entà trobar guariment, paraula e consolament”. Un Max Roqueta, que tanben ère mètge de profession, e qu'auie contribuït ara creacion der Institut d'Estudis Occitans e que cònste entre es mès importants escriptors dera nòsta lengua. O eth cas de Loís Alibèrt que se non ère mètge, ère farmacèutic, profession fòrça proxima ara medicina, e que s'a convertit en referent dera estructura lingüistica der occitan e naturaument der aranès. E actuauments, ena nòsta literatura fantastica dera actualitat i a cabuda grani escriptors coma eth mètge Joan Frederic Brun.

Damb era conferéncia d'aué desvolopam eth coneishement de persones que vinculades ara medicina dèren consisténcia ath país. Es nòsti conferenciants se centraràn sustot en aguest país mès proxim ena nòsta Val d'Aran. Entad açò compdam damb eth Illustríssim Doctor Jacint Corbella, membre dera Reiau Acadèmia de Farmacia de Catalonha, damb un long istoriau ena medicina legal e toxicologica, qu'a estat un important impulsor dera istoriografia medica catalana e que des de hè quauqui ans desvelope estudis e publicacions sus era medicina d'Occitània, que naturauments incorpòre era medicina aranesa. Ei autor deth libre “Mètges e medicina d'Occitània”, publicat per Institut d'Estudis Catalans. Eth Doctor Corbella que mos aurie podut parlar sus molt diuèrses tematiques dera medicina d'Occitània, en tot enténer qu'era medicina mès locau ei era prumèra que mos interèsse era que mos daurirà interès per tematiques mès amples, a volut centrar era sua disertacion sus era sanitat dera Val d'Aran en Sègle XIX, se qu'entà nosati serà sense dubte ua hònt de descorbiments

E en aguest besonh de trebalhar sus era nòsta istòria mès locau, era mès proxima, auem convidat ath Doctor Joan Carles Riera, aranés, de Bossòst, investigador ena istòria en generau e especiaument dera medicina aranesa, damb publicacions e estudis diuèrsi, entre es que voi destacar aqueth extraordinari estudi sus era sanitat ena Val d'Aran enes sègles XVII e XVIII publicat per Institut d'Estudis Ilerdencs o aqueth article sus es estudiants aranesi ena Facultat de Medicina dera Universitat de Òsca deth periode de 1721 a 1824. Li indiquèrem era preséncia deth Doctor Corbella en aguesta conferéncia e eth madeish s'oferic a hèr ua investigacion entà méter en un encastre de proximitat ua vision sus quate personatges aranesi, mètges de profession que merquèren pregonament en desvolopament sociu dera nòsta tèrra en uns moments en qu'encara non existie er Espitau Val d'Aran.

Era *Acadèmia aranesa dera lengua occitana* ei ua Acadèmia de lengua, qu'a d'esquematizar era forma de parlar, damb es estructuracions lingüistiques mès corrèctes, es mès genuïnes, qu'a d'estudiar es moviments lingüistics a tot nivèu, mès qu'a de besonh de conéisher eth desvolopament dera istòria, der art e dera sciéncia deth país. Ara Acadèmia li cau auer present es moviments sociaus, etnologic, culturaus e de tot tipe qu'an mercat eth nòste devier. Aué mos introduim en un des aspèctes qu'an mercat eth nòste desvolopament, coma occitans e coma aranesi.

Ena sala mos acompanhen toti es membres dera *Acadèmia aranesa dera lengua occitana*. Açò sonque passe un viatge ar an. Per açò, en acabar era conferéncia, vos convidam a ua copa de cava e a compartir uns moments damb es nosti conferenciants e damb es membres dera Acadèmia.

Agraïm ath Doctor Corbella e ath Doctor Riera era sua contribucion.